

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. XXXVI. Quod Episcopus non possit beneficiis non annexis, seu unitis, vicarium perpetuum constituere, ut sic beneficium curatum reducatur in simplex. In unitis verò, quomodò & quando vicarium ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

- contra eum qui fructus beneficii percipit.
- 10 Qui non habet possessionem beneficii, non tenetur ad solutionem pensionis super eo imposita.
 - 11 Resignans post resignationem habetur pro mortuo quoad beneficium resignatum.
 - 12 Oblationes & fideiussiones occasione beneficii praestite, expirant facta illius resignatione.
 - 13 Capitulum tenetur ad solutionem pensionis, quando fructus percipit propter absentiam & impedimentum Canonici.
 - 14 Fructus beneficii accrescunt praesentibus, cum suo onere pensionis super beneficio imposita.
 - 15 Capitulum, an verò singulares persona de capitulo, teneantur, & cogi possint ad solutionem pensionis, pro rata temporis, quo fructus canonicatus (Canonici absentibus) perceperunt. Remissive.

Intantibus Canonici resignantis creditoribus, duplex facta fuerat inhibito; una contra resignatarium de extinguendo pensionem so. scutorum, per resignantem super illo canonicatu servatam: altera adversus capitulum de solvendo dictam pensionem dicto resignanti; imò præceptum fuit de solvendo creditoribus eandem pensionem, juxta formam obligationis de solvendo praestitae per dictum capitulum.

- 1 Utramque procedendi formam dixi de jure subsistere non posse: † nam quod attinet ad inhibitionem factam resignatario, certum est licitum ipsi esse pensionem quandocumque extinguere, ex notat. per Gigantem in tract. de pension. quest. 45. † Ita ut nec possit fieri conventio, vel prohibitio, per quam pensionarius prohibeatur extinguere pensionem; nisi talis conventio, vel prohibitio fuerit summi Pontificis autoritate roborata. † Quia pensionis extinctio cedit principaliter in utilitatem & commodum Ecclesiae, cum sit onus beneficio impositum, & servitus ipsius Ecclesiae, Camill. Borell. in summa decis. lib. 1. cap. 30. n. 2. Gig. de pension. quest. 96. num. 1. † Quod si talis prohibitio subsisteret, pensio redderetur inextinguibilis, saltem durante vita resignantis; quod esset in præjudicium Ecclesiae: & sic non potest valere, Abbas in cap. pervenit, num. 2. de arbitrio. † Neque valeret mandatum irrevocabile factum per pensionarium suo creditori, ad pensionem Ecclesiasticam exigendam: sicut non valet mandatum factum per eum qui praebendam, vel beneficium possidet, de exigendo fructus sui beneficii durante toto vitae suae tempore. Rebuff. in compend. alien. ver. Eccles. n. 27. † Et quamvis usufructus extinguere non possit in præjudicium creditorum, l. 3. ff. de his quae in fraud. cred. in his tamen pensionibus alia ratio est: quia usufructus in commercio nostro est, † non item pensio Ecclesiastica; quae tamen quoad factum, & fructuum perceptionem in commercio est; non quoad jus percipiendi, ut bene explicat Rota decis. 129. n. 4. part. 1. recent. † Neque potest prætendi, quod extinctio pensionis fiat in fraudem; quia qui jure suo utitur nemini injuriam facit: atque ita decidit Rota Rom. non impediri extinctionem pensionis, non obstante mandato irrevocabili per pensionarium facto, ut per totam illam decis. 129. part. 1. recent. Unde conclusum fuit, dictas inhibitiones de extinguendo pensionem, non posse de jure subsistere.

Quoad præceptum verò, & inhibitiones capitulo factas, eadem ratione non esse fundatas dictum fuit.

- 9 † Quia actio ad petendam pensionem non datur nisi contra eum, qui fructus beneficii percipit. Rot. decis. 699. num. 1. part. 1. divers. † Et qui non habet posses-

sionem beneficii vel praebendae super qua pensio est imposita, non tenetur ad illius solutionem. Gonzal. ad reg. 8. gloss. 34. num. 47. Gratian. discept. forens. cap. 535. num. 4. Borell. in summa decis. lib. 1. cap. 14. lib. 1. Cum igitur Capitulum non possideat canonicatum & praebendam, super qua pensio fuit imposita, sequitur præceptum de solvendo factum capitulo, non posse subsistere. Neque ob stare censui, quod Capitulum praestiterat obligationem de solvendo pensionem durante vita resignantis. Quia talis obligatio praestita fuerat, quando resignans beneficii possessionem acceperat, quod eadem pensione jam antea reperiebatur oneratum; quae cum realis esset, ad resignatarium successorem transibat: illa autem Capituli obligatio restricta erat ad tempus, quo ille beneficium possideret, tantum quod si se a Chanoine: expirabat ergo Capituli obligatio per resignationem ipsius, sic restrictam & limitatam. † Maxime quia canonici ille prior, per resignationem habebatur pro mortuo in beneficio resignato, Abbas in cap. nisi essent, in gloss. ult. de praeben. Paris. de resign. lib. 1. quest. 8. num. 7. † Et ideo omnes obligationes, & fideiussiones expirant statim facta resignatione. Gonzal. ad reg. 8. gloss. 34. a num. 45. Nicol. Garc. de benef. part. 1. cap. 5. num. 178. & 179. † Non negamus tamen, quin cum tante extinctione, & durante pensione, Capitulum, ad cujus notitiam devenit creditum resignantis, teneatur ad solutionem illius pensionis, pro rata ipsius tangente, dum fructus canonicatus percipit propter absentiam, vel aliud impedimentum canonici moderni possessoris dicti canonicatus: ex traditis per Marefcot. lib. 2. variar. resol. cap. 18. num. 50. † Quia cum pensio sit imposita super fructibus, redditibus, proventibus canonicatus, non possint illi fructus transire ad Capitulum seu ad canonicos praetensos quibus accrescunt, juxta cap. 1. de clericis, non resident. lib. 6. nisi cum suo onere, & sic cum gravamine dictae pensionis, Gonzal. ad reg. 8. gloss. 35. num. 44. Nicol. Garc. de benef. part. 1. cap. 5. num. 144. & ita fuit etiam determinatum per Rot. decis. 133. part. 2. recentior.

Utrum autem Capitulum teneatur ad solutionem pensionis, an verò singulares personae de capitulo videatur Garcias loco citato, num. 221. & seqq. ubi bene quaestionem istam resoluit.

CAPUT XXXVI.

Quod Episcopus non possit in beneficiis non annexis, seu unitis, Vicarium perpetuum constituere, ut sic beneficium curatum reducatur in simplex. In unitis vero quomodo, & quando Vicarium perpetuum, vel amovibilem deputare queat.

SUMMARIUM.

- 1 Episcopus non potest beneficium curatum constituere in simplex, per deputationem vicarii. Et num. 5.
- 2 Nullus praeter Papam, potest in perpetuum a residentia dispensare.
- 3 Cultus divinus non augetur per deputationem Vicarii, nisi etiam principalis curam exerceat.
- 4 Episcopus beneficia dividere, aut dismemberare non potest.

- 5 Concilium Tridentinum prohibet conversionem beneficii curati in simplex.
- 6 In parochialibus unitis, Episcopus potest Vicarium perpetuum constituere.
- 7 Vicarii perpetui deputatio non habet locum in beneficiis dependentibus non unitis.
- 8 Deputatio Vicarii perpetui fieri non potest per Episcopum, nisi in visitatione, & iusta subsistente causa.
- 9 Deputatio Vicarii perpetui locum habet, etiam si beneficium regulare possideatur per secularem ex dispensatione Apostolica.
- 10 Per deputationem Vicarii perpetui beneficium redditur simplex, & sine cura.
- 11 Referuntur variis casus, in quibus non est procedendum ad deputationem Vicarii perpetui, sed temporalis & amovibilis.
- 12 Ad quem spectet nominatio Vicarii perpetui in Ecclesiis unitis, Collegiis, Capitulis, vel Monasteriis.
- 13 Referuntur plures Rota Romana decisiones, in quibus tota materia deputationis Vicarii perpetui continetur.

Beneficium regulare, cui annexæ sunt duæ Ecclesiæ parochiales, & à tempore immemoriali unitæ, converti potest in beneficium simplex, absque cura animarum, per deputationem Vicarii perpetui. Quia licet Episcopus non possit beneficia secularia unita, quibus cura animarum annexa est, convertere in simplicia per deputationem Vicarii perpetui, cap. exti. mandas, §. qui vero, de prebend. & ibi DD. maxime Abbas num. 2. ea ratione quia nullus prælatus infra Papam, potest in perpetuum à residentia dispensare, Put. decis. 233. in collect. lib. 3. ubi quod Vicarius perpetuus non potest per Episcopum constitui, nisi propter annexionem alterius beneficii curati. Quod procedit etiam si talis Vicarii deputatio esset colorata sub prætextu augmenti cultus divini, & divitiarum Ecclesiæ: siquidem divinus cultus non augetur, nisi uterque, tam principalis, quam Vicarius actualiter intervirent: ut dicit Hostiens. in summa, in tit. de offic. vicarii, §. & in quibus, vers. ex præmissis: non enim licitum est Episcopo beneficium dismembrare, vel dividere, nec ex uno duo facere: quod accideret si assignata congrua portione, deputaretur Vicarius perpetuus, Garz. de benef. part. 12. cap. 4. Et hoc expresse constitutum est in Concil. Trident. sess. 25. cap. 16. de reformat. his verbis: Statuit sancta Synodus, ut Ecclesiastica beneficia secularia, quorumque nomine appellantur, quæ curam animarum ex primæva eorum institutione, aut aliter quomodocumque retinent, illa deinceps in simplex beneficium, etiam assignata vicario congrua portione, non convertantur, non obstantibus quibuscumque gratiis, &c. Idem ex mente Concilii notavit Monet. de commut. ult. volunt. cap. 11. num. 64. & 65. Gonzal. ad reg. 8. gloss. 5. §. 3. num. 13. Verall. part. 3. decis. 339. num. 1. Tamen quando agitur de parochialibus perpetuo unitis monasteriis, Ecclesiis, capitulis, collegiis, beneficiis, aut piis locis, Episcopus illas visitare tenetur singulis annis, & sollicitè providere, ut per idoneos Vicarios animarum cura exerceatur, ut statuitur in Concil. Trident. sess. 7. de reform. cap. 7. Si tamen parochialis Ecclesia non est unita monasterio, sed dumtaxat ab eo dependens, aut esset membrum monasterii, dicta conciliaris constitutio locum sibi non vendicaret, ut resolvit sacra congregatio, teste Nicol. Garc. de benef. part. 11. cap. 2. num. 14. in fin.

8 Cæterum hanc Vicarii perpetui deputationem

fieri non posse ab Episcopo, in his beneficiis unitis monasteriis, nisi iusta subsistente causa, & in visitatione, tradunt Garc. loc. citat. num. 12. Barbof. de Episcopis, part. 3. alleg. 72. n. 190. vers. ad vertendum.

Prædicta omnia, quæ de parochialibus unitis monasteriis dicta sunt, locum habent, sive beneficium regulare, cui cura annexa est, possideatur à regulari, sive per dispensationem à seculari. Rebuff. in prax. tit. de vicar. perpet. num. 11. quod est notandum, quia dum secularis illud possidet, videtur cessare ratio finalis constitutionis, quæ est ne religiosi ab exercitiis eorum quæ sunt religionis averantur.

Et ex his in facti contingentia, Respondi posse Episcopum in visitatione Vicarium perpetuum, in his duobus beneficiis, quæ pro uno ratione unionis reputantur, constituere; & tunc cura ad Vicarium perpetuum devolvetur: beneficium verò regulare, simplex & sine cura remanebit. Gonzal. dict. gloss. 5. §. 3. num. 24.

In certis tamen casibus, non perpetuus, sed amovibilis Vicarius deputatur, veluti si ageretur de parochiali, pleno jure subiecta monasterio. Lotter. de re benef. lib. 1. quest. 33. num. 93. & in aliis casibus, quos ad longum recenset Ricc. in praxi aurea variar. resolut. cap. 293. per totum. Barbof. de Episc. d. alleg. 72. num. 189. idem Barbof. in cap. de monachis 12. num. 4. de prebendis. Et de jur. Eccles. univers. lib. 3. cap. 6. num. 6. & seq. Videlicet primò, quando beneficium fuit unitum à tempore immemoriali, & nunquam fuit deputatus Vicarius perpetuus. Secundò, quando unio facta fuit cum pacto de serviti faciendo per Vicarium amovibilem. Tertiò, quando unio facta fuit monasterio mendicantium, aut Monachorum. Quartò, ex privilegio remunerationis causa concessio. Quintò, si pro bono pacis Vicarius temporalis apponendus esset, & amovibilis. Sextò, quando particulariter, & per se unita est vicaria perpetua. Septimò, ex privilegio Pontificio post Concilium Tridentinum concessio. Quæ omnia prosequitur, & explicat Barbof. dicto cap. 6. num. 6. usque ad 13. apud quem etiam, & authores ab eo citatos, videri poterunt ea omnia, quæ materiam Vicarii perpetui continent.

Ad quem verò spectet nominatio Vicarii perpetui, tradit Salgad. de Reg. protect. part. 3. cap. 9. n. 156. nempe ad eos quorum monasteriis, capitulis, vel beneficiis parochiales unitæ sunt.

Plura de his Vicariis perpetuis, & ad quem pertineat illorum deputatio, & utrum debeant illorum provisiones fieri per concursum, tradit Rota decis. 102. per tot. part. 1. recent. & decis. 153. & 710. part. 2. recent. & decis. 99. & 785. part. 3. recent. quæ est decis. 214. & 923. apud Burat. & decis. 16. part. 6. recent. & decis. 445. part. 5. & decis. 5. part. 7. recent. Cavalier. decis. 350. num. 4. Ubi explicatur in quo casu Vicarii parochialium unitarum monasteriis, debeant esse perpetui, nempe quando consueverunt Episcopo presentari, & per Episcopum institui; alias sunt amovibiles: & ita explicat cap. unic. de capell. monach. in 6.

CAPUT XXXVII.

Quæ requirantur ad utilitatem unionis, tam de jure communi, quam de jure Gallico. Et quibus remediis unio impugnari queat. Et utrum longi temporis præscriptio hac